

ORGANIZATOR

XX EDYCJA
27 MARCA 2019

Czas pracy: 45 minut

Na starcie otrzymujesz od nas 96 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz dodatkowo 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników i innych pomocy naukowych. Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Zgłaszaj wszelkie nieprawidłowości. Wyniki konkursu będą dostępne 6 tygodni po konkursie. Życzymy sukcesów i zapraszamy do testu konkursowego Omnibus!

Agnieszka Krzemińska *Zwierciadło wolności* POLITYKA nr 49 (2632), 8 grudnia 2007

Co ciekawe, niektóre z regulacji prawnych znanych ze „zwierciadła” do dziś są aktualne, np. zalecenia: „wóz, który jako pierwszy wjeżdża na most, powinien przejechać jako pierwszy”, „nikomu nie wolno wyprowadzać rynnę na podwórze sąsiada” czy „kto pierwszy przybywa do młyna, ten ma pierwszeństwo mielenia”. Zarządzenia te dziś mogą się wydawać oczywiste, w średniowieczu były jednak bardzo nowoczesne, gdyż wcześniej pierwszeństwo przysługiwało zawsze lepiej urodzonym i bogatszym członkom społeczeństwa.

Znamienne jest, że we wszystkich miastach europejskich, które rozwijały się pod wpływem prawa niemieckiego, przetrwał do naszych czasów układ przestrzenny i nomenklatura. Ratusz (Rathaus), rada (Rat), burmistrz (Bürgermeister) to nazwy funkcjonujące do dziś, podobnie jak nadal istnieją rynki, ratusze, sądy i resztki murów. Te relikty średniowiecznych instytucji miejskich pokazują, jak silne piętno odcisnęły wzory niemieckie na kształcie polskich miast. I choć prawa miejskie miały różne lokalne warianty, to wszystkie zapewniały w mniejszym lub większym stopniu to samo: autonomię mieszkańców miasta i przywileje, o których uzależnieni od panów feudalnych mieszkańcy wsi mogli tylko pomarzyć. Nic dziwnego, że niektórzy decydowali się na ucieczkę do miasta – po roku mogli liczyć na uzyskanie wolności osobistej. Pod tym względem niewiele się zmieniło. Dziś także przybywa się do miasta w poszukiwaniu lepszego życia.

Pamiętaj! Wszystkie pytania odnoszą się do tekstu!

1. Załączony tekst:

- A) jest utworem poetyckim B) jest napisany prozą C) dzieli się na linijki D) dzieli się na strofy

2. W przywołanym tekście:

- A) nie ma fikcji B) nie ma fantastyki
C) pisząca umieszcza fakty wymyślone przez siebie D) wszystkie fakty są wymyślone

3. Tematyka prezentowanego tekstu:

- A) nawiązuje do czasów średniowiecza B) jest związana z problematyką historyczną
C) nawiązuje do kwestii prawnych D) nie nawiązuje do problematyki prawnej

4. Osobę wypowiadającą się w tym tekście można nazwać:

- A) powieściopisarką B) autorką C) dramaturgiem D) historykiem

5. W prezentowanym wywodzie pisząca:

- A) nie odwołuje się do innych tekstów B) dyskutuje z poglądami innych znawców tematu
C) nie traci czasu na wyjaśnianie sensu dawnych regulacji prawnych D) cytuje

6. Zgodnie z zamieszczonym tekstem:

- A) dawne regulacje prawne były niemądre B) poszczególne miasta mogły nieco zmieniać obowiązujące w nich prawa
C) na mocy prawa niemieckiego zakładano miasta w Polsce D) mieszcianie cieszyli się większą wolnością niż mieszkańcy wsi

7. Pisząca twierdzi, że:

- A) wygląd dawnych miast możemy podziwiać jedynie na rycinach
B) do naszych czasów przetrwał średniowieczny układ wielu miast
C) wiele nazw budowli oraz urzędów pochodzi z dawnych czasów
D) niemieckie regulacje prawne hamowały rozwój polskich miast

8. Po dawnych czasach zgodnie z opinią piszącej pozostały:

- A) rynki B) resztki murów C) ratusze D) wyłącznie nazwy urzędów

9. Zgodnie z przedstawionym tekstem w czasach, o których mówi:

- A) przywileje uzależnione były od urodzenia B) sformułowano oczywiste dziś dla nas zasady
C) panowały demokratyczne reguły życia społecznego D) powszechny był chaos prawny

10. W opinii piszącej zasady wprowadzane przez prawo niemieckie były nowoczesne, ponieważ:

- A) po raz pierwszy wprowadzały logiczne reguły życia społecznego B) wykraczały poza normy społeczne swoich czasów
C) nakazywały okazywać posłuszeństwo wyżej urodzonym D) zrównywały w prawach mieszkańców miast i wsi

11. Pierwsze zdanie załączonego tekstu:

- A) sugeruje, że jest on kolejną częścią dłuższej wypowiedzi B) nawiązuje do współczesności
C) zawiera pouczenie dla czytelnika D) ma charakter humorystyczny

12. Prawdą jest, że:

- A) ludzie ze wsi niechętnie przenosili się do zatłoczonych miast
B) ludzie w miastach nie cieszyli się takimi swobodami jak na wsi
C) wolność osobistą mógł mieszkaniec wsi uzyskać dopiero po roku przebywania w mieście
D) żeby cieszyć się wolnością chłopci musieli uciekać ze wsi

13. Nie jest prawdą, że:

- A) rynnę należało wyprowadzać wyłącznie na podwórze sąsiada
B) prawo pierwszeństwa na moście przysługiwało zawsze lepiej urodzonym
C) nie istniały lokalne warianty prawa D) zarządzenia prawa niemieckiego godziły w najuboższych

14. Ostatnie zdanie powyższego tekstu:

- A) wyraża ocenę B) ocenia prawo niemieckie
C) stanowi nawiązanie od naszych czasów D) wyraża opinię na temat przeszłości

15. Styl przywołanego tekstu charakteryzuje się:

- A) użyciem zdań złożonych B) stosowaniem nazw specjalistycznych
C) używaniem słów potocznych D) mnogością środków artystycznych

16. Wyraz **zalecenia**:

- A) jest rzeczownikiem B) ma formę liczby mnogiej C) ma cztery sylaby D) odmienia się przez przypadki

17. W wypowiedzeniu **Nikomu nie wolno wyprowadzać rynny na podwórze sąsiada**:

- A) podmiotem jest wyraz **nikomu** B) występuje czasownik w formie bezokolicznika
C) występuje rzeczownik w dopełniaczu D) nie ma podmiotu

18. Wyrazy **nie** oraz **na**:

- A) mają równą ilość samogłosek B) należą do nieodmiennych części mowy
C) mają tyle samo liter D) są jednosylabowe

19. Podkreślony wyraz w sformułowaniu **układ przestrzenny**:

- A) należy do nieodmiennej części mowy B) jest czasownikiem
C) odmienia się przez przypadki D) ma charakter porównania

20. W wypowiedzeniu **(...)pierwszeństwo przysługiwało zawsze lepiej urodzonym**:

- A) występuje podmiot logiczny B) podmiotem jest rzeczownik w mianowniku
C) orzeczenie ma formę czasu przeszłego D) podmiotem nie jest rzeczownik

21. W wypowiedzeniu **(...)po roku mogli liczyć na uzyskanie wolności osobistej**:

- A) są trzy rzeczowniki B) nie ma czasownika w formie bezokolicznika
C) wszystkie czasowniki mają formę bezokolicznika D) występuje okolicznik

22. Czasownikiem nie jest wyraz:

- A) uzyskanie B) liczyć C) mogli D) wolność

23. Jedną sylabę mamy w wyrazie:

- A) roku B) most C) liczyć D) dziś

24. Podkreślony wyraz w sformułowaniu **nic dziwnego**:

- A) nie odmienia się przez przypadki B) ma tyle samo liter co głosek C) jest przymiotnikiem D) można stopniować